

Raadsvergadering	
Volgnummer	51-2019
Onderwerp	Deelname aan stimuleringsregeling "afkoppelen regenwater private terreinen".
Programmanummer	7 Volksgezondheid en milieu
Registratienummer	2019-09872
Collegevergadering	In te vullen door Documentbehandeling
Portefeuillehouder	Wethouder Krabbendam
Organisatieonderdeel	BO Ruimte
Behandelend ambtenaar	GH Wijnands Telefoonnummer: 043-350 5242 Gerard.wijnands@maastricht.nl
Bijlagen	bijlage 1 Raadsbesluit bijlage 2 Stimuleringsregeling Waterschap bijlage 3 Concept verordening " Stimuleren afkoppelen regenwater private terreinen"

AAN DE GEMEENTERAAD

Samenvatting

Afkoppelen is het scheiden van schoon hemelwater en vuil afvalwater. Door deze scheiding wordt minder schoon water naar de zuiveringsinstallaties afgevoerd en zo het rioelstelsel ontlast. Samen met het Waterschap is een stimuleringsregeling ontwikkeld waarmee inwoners en bedrijven vanaf 1 juli 2019 een tegemoetkoming in de kosten kunnen krijgen voor het afkoppelen van hemelwater. Voor het afkoppelen wordt een bedrag van €9,00 per m² verhard oppervlak ter beschikking gesteld met een ondergrens van 200m². Met het afkoppelen van deze private verhardingen wordt de kans op wateroverlast verminderd, wordt het oppervlaktewater schoner, wordt er minder water getransporteerd naar de rioolwaterzuiveringsinstallatie en wordt het natuurlijk grondwatersysteem hersteld. Het afkoppelen van verharde oppervlakken en het ontstenen en vervolgens vergroenen van verhardingen op particuliere terreinen levert tevens een positieve bijdrage aan het tegengaan van hittestress en leidt tot een verbetering van de leefomgeving en biodiversiteit.

Beslispunten

- In te stemmen met deelname aan de 'Subsidieregeling afkoppelen regenwater private terreinen' van het Waterschap Limburg.
- besluiten tot vaststelling verordening 'Stimuleren afkoppelen regenwater private terreinen'.

1. Aanleiding, bevoegdheden en context.

Op 17 april 2018 heeft het dagelijks bestuur van het Waterschap Limburg aan de colleges van Burgemeester en Wethouders van de Zuid-Limburgse gemeenten een brief gestuurd betreffende de mogelijkheid om deel te nemen aan de Subsidieverlening afkoppelen regenwater private terreinen (zie bijlage 1). Hierbij stelt het Waterschap als voorwaarde dat de gemeente minimaal eenzelfde bedrag ter beschikking stelt per vierkante meter verhard oppervlak. Behalve cofinanciering stelt het Waterschap Limburg als voorwaarde dat de gemeente vóór 1 oktober 2018, tenzij anders met het Waterschap overeengekomen, een gemeentelijke stimuleringsregeling of andere rechtsgeldige financieringsstructuur voor private partijen door de gemeenteraad laat vaststellen, passend binnen deze regeling. Via de Stuurgroep van het samenwerkingsverband (afval)water Maas en Mergelland is uitstel van vaststelling van de regeling bij het Waterschap aangevraagd tot het voorjaar van 2019. Middels voorliggend advies wordt voorgesteld om te komen tot een bestuurlijke vaststelling van de verordening "Stimuleren afkoppelen regenwater private terreinen" en vervolgens vanaf 1 juli 2019 uitvoering te geven aan deze stimuleringsregeling, dit zoveel mogelijk in gezamenlijkheid met de partners binnen het samenwerkingsverband Maas en Mergelland.

De stimuleringsregeling heeft als doel om bedrijven, burgers en overige particulieren te stimuleren om verharde particuliere oppervlakken, die nu nog afvoeren naar het gemengde rioolstelsel, af te koppelen. Dit betekent ook dat burgers/bedrijven die nu aangesloten zijn op een gescheiden rioolstelsel niet in aanmerking komen voor de regeling.

Het afkoppelen van verhard oppervlak heeft tot doel om wateroverlast te verminderen, verdroging tegen te gaan, de oppervlaktewaterkwaliteit te verbeteren en de efficiëntie van het zuiveren van afvalwater te vergroten. Dit kan door het afkoppelen van verharde terreinen en daken, het realiseren van groene daken en het ontstenen en vervolgens vergroenen van bijvoorbeeld terrassen. Met deze laatste maatregel wordt tevens een bijdrage geleverd aan het verminderen van hittestress. Dit is ook

één van de speerpunten van het in 2018 vastgestelde Gemeentelijk Rioleringsplan, daarnaast is dit ook een van de thema's die in de op te stellen omgevingsvisie nadrukkelijk wordt uitgewerkt.

Er loopt momenteel ook een parallel traject binnen de gemeente Maastricht waarin wordt onderzocht hoe we burgers en bedrijven structureel kunnen belonen indien er op een duurzame manier met hemelwater wordt omgegaan. Daarbij wordt een relatie gelegd met de bestaande rioolheffing. Dit onderzoek wordt op korte termijn opgestart, de resultaten hiervan worden eind 2019 verwacht.

2. Gewenste situatie.

Met het afkoppelen van verharde oppervlakken en het bergen van het afgekoppelde regenwater wordt voorkomen dat bij neerslag het regenwater afkomstig van deze oppervlakken tot afstroming komt tot het gemeentelijk rioelstelsel. Hiermee wordt een positieve bijdrage geleverd aan het voorkomen van wateroverlast bij hevige neerslag. Van alle verharde oppervlakken bestaat circa 50% uit particuliere verharde oppervlakken.

Bij herinrichtingen en nieuwe projecten koppelt de gemeente Maastricht al veel openbaar verhard oppervlak af. Afkoppeling van particulier verhard oppervlak blijft nog achter. Middels de stimuleringsregeling wordt een "boost" gegeven aan het afkoppelen van particulier oppervlak. Het waterschap heeft de voorkeur uitgesproken dat iedere initiatiefnemer met een oppervlakte van meer dan 10 m² in aanmerking komt voor een subsidie, dit leidt ons inziens tot een grote administratieve last en een te laag rendement. Daarom wordt voorgesteld om een ondergrens te hanteren van minimaal 200 m² verhard oppervlak en daarbij een focus te leggen op de grotere oppervlakken. De andere gemeenten binnen Maas- en Mergelland hanteren echter een andere ondergrenzen, dit heeft onder andere te maken met kleinschaligheid en het landelijke karakter van de andere participerende gemeenten binnen Maas- en Mergelland. Dit kan worden gezien als maatwerk, op basis van de stimuleringsregeling staat het gemeenten immers vrij om andere criteria te hanteren. Mocht deze regeling niet succesvol blijken omdat er te weinig aanvragen komen of omdat het beoogde oppervlak achterblijft dan kan in tweede instantie gedacht worden aan het verlagen van de ondergrens. Voorgesteld wordt om 1 november 2019 een tussenrapportage op te stellen op basis waarvan conclusies kunnen worden getrokken.

Indicatoren.

De regeling loopt in principe tot en met 31 december 2021 of eerder als blijkt dat het beschikbare subsidiebedrag is gebruikt. In 2019 zal middels Limburg brede campagnes worden gewerkt aan de bekendmaking van de regeling. 2019 kan als succesvol jaar worden gezien indien 33 % van het bedrag is gebruikt.

3. Argumenten.

Met het afkoppelen van deze private verhardingen wordt de kans op wateroverlast verminderd, wordt het oppervlaktewater schoner en minder zwaar belast met pieklozingen via riooloverstorten en wordt er minder water getransporteerd naar de rioolwaterzuiveringsinstallatie. Met het afkoppelen en ontstenen en vervolgens vergroenen van particuliere terreinen levert dit tevens een positieve bijdrage aan de vermindering van hittestress tijdens hittegolven en het verbeteren van de leefomgeving en biodiversiteit. Tevens wordt het natuurlijk watersysteem weer aangevuld met schoon water.

4. Alternatieven.

Het wordt gezien als een gemiste kans indien er geen gebruik wordt gemaakt van deze regeling, alternatieven zijn daarmee feitelijk niet voorhanden.

5. Financiën.

Het Waterschap Limburg stelt voor de gemeente Maastricht eenmalig een bedrag beschikbaar van € 462.978,- voor de uitvoering van deze stimuleringsregeling. Hierbij stelt het Waterschap als voorwaarde dat de gemeente minimaal eenzelfde bedrag eenmalig beschikbaar stelt. De bijdrage vanuit de gemeente bedraagt dus maximaal € 462.978,- (exclusief BTW). Het totale subsidiebedrag en totaal besteedbaar budget, inclusief de bijdrage van het Waterschap Limburg, bedraagt in totaal € 925.956,-

De gevraagde bijdrage van het Waterschap aan de gemeente kan ten laste worden gebracht van het GRP 2018-2022. In het GRP 2018-2022 is immers jaarlijks een budget van € 700.000,- gereserveerd voor de bestrijding van wateroverlast en afkoppelen. Het beschikbare budget van 2019-2020 kan deels worden aangewend voor de stimuleringsregeling afkoppelen.

Maximaal 10% van de subsidie mag worden besteed aan proces- en projectkosten die gemaakt worden voor de implementatie en uitvoering van de regeling. Dit betekent dat van het totale beschikbare bedrag van € 10,- per m² af te koppelen particulier verhard oppervlak € 9,- beschikbaar wordt gesteld als subsidie voor de particulier en € 1,00 per m² is bestemd voor proces- en projectkosten. Voor dit bedrag kan een projectleider en/of communicatiemedewerker worden ingehuurd om de regeling succesvol te implementeren.

De gemeente beheert het budget en kent de subsidies toe aan de particulieren, de bewoner moet daarbij aantonen dat er daadwerkelijk een afkoppeling van hemelwater heeft plaatsgevonden.

6. Vervolg.

Deze stimuleringsregeling kan alleen maar succesvol zijn als er voldoende aandacht wordt geschonken aan het aspect communicatie. Communicatie richting particulieren zullen we in gezamenlijkheid met het samenwerkingsverband Maas en Mergelland oppakken, daarbij zal gebruik worden gemaakt van bestaande informatiekkanalen, sites en campagnes zoals bijvoorbeeld 'Waterklaar' of 'Steenbreek'.

De regeling zal voor alle Maas en Mergelland gemeenten naar verwachting vanaf 1 juli 2019 in werking treden. Particulieren zullen via de website van de gemeenten en de gemeentelijke weekbladen over de subsidieregeling worden geïnformeerd. Binnen het samenwerkingsverband zal een loket worden ingericht waar geïnteresseerden zich kunnen melden voor aanvragen of vragen van technische aard. In de berichtgeving en de campagnes zal worden verwezen naar dit loket. Dit gezamenlijke loket is er nu nog niet, in de tussenliggende periode kunnen aanvragen worden ingediend bij de gemeente Maastricht, aanvragen kunnen worden gericht aan: Post-WonenEnLeefkwaliteit@maastricht.nl

Naast de verplichte publicaties zal er specifiek voor Maastricht zal ook aansluiting worden gezocht bij de rubriek 'Thuis in Maastricht'.

7. Participatie

Tot op heden zijn de raad en belanghebbenden (extern) niet betrokken geweest bij dit voorstel. In de paragraaf 'vervolg' is aangegeven hoe dit traject wordt gestart.

Burgemeester en Wethouders van Maastricht,

De Secretaris,

R.E.C. Kleijnen.

De Burgemeester,

J.M. Penn-te Strake.

Bijlage 1.

DE RAAD DER GEMEENTE MAASTRICHT,

gezien het voorstel van Burgemeester en Wethouders d.d. 2 april 2019, organisatieonderdeel BO-Ruimte, no. 2019-09872;

De gemeente heeft de zorg voor een doelmatige inzameling en verwerking van afvloeiend hemelwater. Deze zorgplicht is vastgelegd in artikel 3.5 van de Waterwet. De gemeenten zijn verplicht de zorg voor het hemelwater uit te werken in het gemeentelijk rioleringsplan (GRP). In dit kader wil de gemeente Maastricht op een zorgvuldige en doelmatige manier omgaan met de verwerking van hemelwater;

BESLUIT:

- In te stemmen met deelname aan de 'Subsidieregeling afkoppelen regenwater private terreinen' van het Waterschap Limburg;
- besluiten tot vaststelling verordening 'Stimuleren afkoppelen regenwater private terreinen'.

Aldus besloten door de raad der gemeente Maastricht in zijn openbare vergadering van
de griffier, de voorzitter,